

Különgyűjtemények

Különgyűjteményeink

A törzsállománytól elkülönítve őrzött dokumentumcsopotokat tartalmi- vagy formai jellemzőik miatt egyedi kezelésben tartjuk. Ezek sincsenek elzárva a közönség elől, [kutatói](#) [1][engedéllyel](#) [2] hozzáférhetők.

1. Ósnyomtatványtár

Az 1500. december 31. előtt nyomtatott könyvek tára. 146 incunabulumot (bölcso nyomtatvány) őriz a Nagykönyvtár. Azonosításukban segítséget jelent: Sajó Géza-Soltész Erzsébet: [Catalogus incunabulorum quae in bibliothecis publicis Hungariae asservantur](#) [3] (röviden: CIH).

2. Régi magyar nyomtatványtár

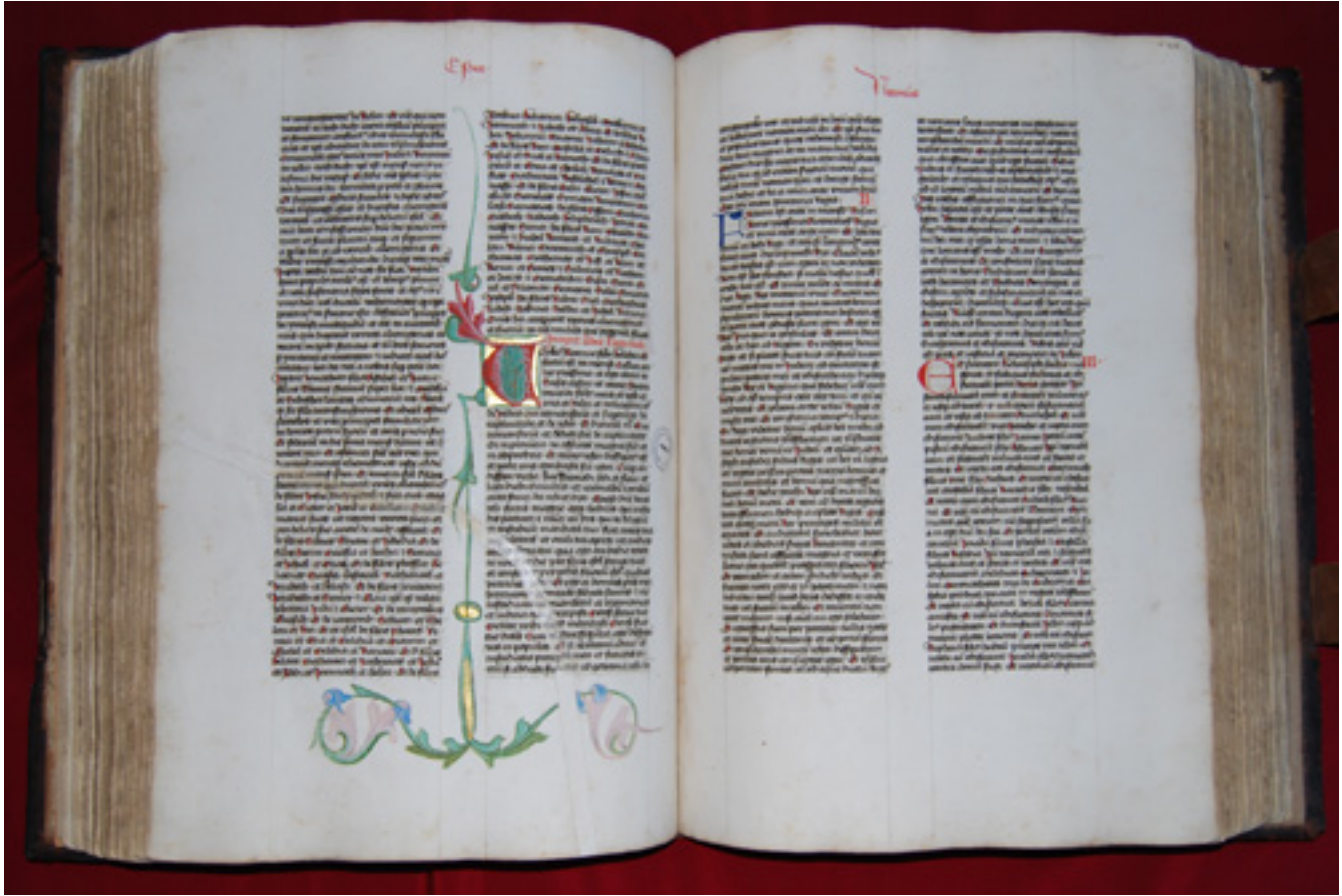
[4]

A Szabó Károly (1833-1842 között a Kollégium diákja) által meghatározottak kritériumok szerint kialakított gyűjteményben olyan könyveket őrzünk, melyek magyar szerzőtől, Magyarországon vagy külföldön, magyarul vagy egyéb idegen nyelven, 1711 előtt jelentek meg. Szabó Károly [Régi Magyar Könyvtár](#) [5]a 1879-1898 között jelent meg 3 kötetben. A gyűjtemény Méliusz Juhász Péter fűvészkönyvtől Komáromi Csipkés György bibliafordításán át a holland, német és svájci egyetemeken magyar diákok által megvédett latin nyelvű disszertációkig terjed. Az 1600 kötet többsége megtalálható az [online katalógus](#) [6]ban.

Copyright

3. Kézirattár

[7]elsősorban a nem intézményi, hanem magánjellegű, főleg kéziratos dokumentumokat rejt, mintegy 200 folyóméternyi anyag tartozik ide. Az intézményi jellegű iratokat a [Kollégium Levéltára](#) [8] gyűjti.

Állományunkban a 39 kódex, számos kora újkori oklevél, naplók, diktátumok mellett megtalálható Kossuth Lajos és Petőfi Sándor kéziratai mellett Csokonai Vitéz Mihály, Fazekas Mihály, Móricz Zsigmond, Arany János, Szabó Lőrinc sajátkezű (autográf) írása is. Legutóbbi gyarapodásunk neves zeneszerzőkhöz kötődik: Gárdonyi Zoltán és Vass Lajos hagyatéka, Vajda János és Gárdonyi Zsolt ajándéka (jegyzékük elérhető a [segédletek](#) [9] között).

4. Hírlaptár

Mintegy 200 különböző kurrens és számos régi, 18-19. századi folyóirattal várjuk az olvasókat. A teljes folyóirat-állomány része az [online katalógus](#) [6]nak.

5. Iskolai értesítők tára

Felekezettől függetlenül a Felvidéktől Erdélyig, Somogy megyétől Sárospatakig rendkívül sok régi iskola értesítőjével rendelkezünk. Az S 212 jelzet alatt tárolt állományrésznek jelenleg csak töredéke visszakereshető az online katalógusban.

6. Térképgyűjtemény

Copyright

[10]

A földrajzi-, vagyis az U osztályban őrizzük a Kollégiumban századokon át használt régi térképeket és atlaszokat. Kiemelkednek közülük a Wilhelm Blaeu, Johann Baptist Homann, Johann Gabriel Doppelmaier rézmetszetes és kézzel színezett atlaszai és a kollégiumi rézmetsző diákok által készített magyar nyelvű felírtatott iskolai használatra szánt térképlapok. A múzeum féltett kincsei közé tartozik az általuk készített földgömb is. Korábban megjelent a térképosztály [katalógusa](#) [11] is.

Copyright

Intézményünk országos és nemzetközi kapcsolatát az NIE program biztosítja. Copyright © 2011 [Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtár](#). Minden jog fenntartva. Készítette: gyoricsilva@drk.hu (e-mail) hu (subject: Nagy%C3%B6nyvt%C3%A1r%20honlap) (Győri Tibor)

7. Biblia-gyűjtemény

Erdős Károly (1887-1971), a kollégium teológiai professzora 700 kötetes hagyatékára alapozott és napjainkig folyamatosan gyarapított gyűjteményben közel 250 különböző nyelven olvasható a Szentírás valamelyik könyve. Minden fontosabb, a 16. század végétől megjelent magyar nyelvű bibliakiadásból van példányunk. 2008-ban, a "Biblia éve" rendezvénysorozathoz kapcsolódva jött létre a "Biblia Sacra Hungarica" kiállítás [honlapja](#) [12], ahol a bemutatott bibliák többsége a Nagykönyvtár gyűjteményéből került ki.

8. Aprónyomtatványtár, plakátgyűjtemény

Számos helytörténeti és egyháztörténeti érdekességet rejt a két kisebb különgyűjteményünk a Közérdekű [plakát](#) [13]októl a kereskedelmi [hirdetés](#) [14]ekig. Jelenleg katalogizálatlan.

9. 1848-49-es gyűjtemény

Copyright

Intézményünk országos és nemzetközi kapcsolatát az [NIE](#) program biztosítja. Copyright © 2011 [Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtár](#). Minden jog fenntartva. Készítette: győri Tibor (1860-1910) hu (subject: Nagy%3Bényvt%C3%A1r%20honlap) (Győri Tibor)

[15]Debrecen, a "szabadságharc fővárosa" kiemelkedő helyet foglalt el az 1848/49-es forradalom és szabadságharc történetében. Fél éven át a város adott otthont az összes fontosabb kormányz szervnek és hivatalnak, 1849. januárja és májusa között a Kollégium Oratóriumában ülésezett az országgyűlés alsóháza, és az egyik földszinti teremben nyomták a Kossuth-bankót. A korszak számos aprónyomatványa, plakátja és egyéb nyomtatott emléke része az állományunknak. A [Nemzeti dal](#) [16] és a [12 pont](#) [17] mellett országos és helyi érdekű falragaszok, hirdetések, hivatali iratok és kéziratos emlékek alkotják a gyűjteményt.

10. Gyászjelentések

Az egyházkerületi lelkészek és a Kollégiumhoz köthető személyek gyászjelentéseinek tára. Jelenleg katalogizálatlan.

11. Duplumtár

A Sárádon elhelyezett mintegy (27.000) kötet olyan művekből áll, amelyekből már van példány a Nagykönyvtárban.

Forrás webcím: <https://silver.drk.hu/hu/kulonygyujtemenyek>

Hivatkozások

- [1] <https://silver.drk.hu/sites/default/files/feltoltes/kutatolap.doc>
- [2] https://silver.drk.hu/sites/default/files/feltoltes/kutat%C3%A1si%20lap_0.DOC
- [3] <http://vmek.oszk.hu/06100/06119/pdf/index.html>
- [4] <https://silver.drk.hu/sites/default/files/feltoltes/rmk%20d%C3%A1vidh%C3%A1zy.jpg>
- [5] <http://www.arcanum.hu/oszk/lpext.dll/rnyt/rmk3/602?f=templates&fn=main-h.htm&2.0>
- [6] <https://silver.drk.hu/node/5>
- [7] <https://silver.drk.hu/sites/default/files/feltoltes/k%C3%B3dex.jpg>
- [8] <http://leveltar.drk.hu>
- [9] <https://silver.drk.hu/node/90>
- [10] <https://silver.drk.hu/sites/default/files/feltoltes/t%C3%A9rk%C3%A9p%20kicsi.JPG>
- [11] <http://silver.drk.hu/kiadvanyok#terkepkat>
- [12] <http://biblia.drk.hu>
- [13] <https://silver.drk.hu/sites/default/files/feltoltes/Plak%C3%A1t%20kicsi.jpg>
- [14] <https://silver.drk.hu/sites/default/files/feltoltes/l%C3%A9gy%20kicsi.jpg>
- [15] <https://silver.drk.hu/sites/default/files/feltoltes/Kossuth%20kicsi.jpg>
- [16] <http://magyar-irodalom.elte.hu/sulinet/igyjo/setup/portrek/petofi/nemdal.htm>
- [17] https://silver.drk.hu/sites/default/files/feltoltes/marcus-15_12_pont.jpg